voorstel

Zwolle

# Beslisnota voor de raad

Datum 2 november 2022

Openbaar

| | |
|---|---|
| Onderwerp | Beleidsplan diversiteit en inclusie (2022 – 2026): omarm het verschil |
| Versienummer | 1 |
| Portefeuillehouder | Dorrit de Jong |
| Informant | Anouk Ganseij, Tom Duteweert |
| Afdeling | Maatschappelijke Ontwikkeling |
| Telefoon | (038) 498 2898, 06 21 33 06 55 |
| Email | A.Ganseij@zwolle.nl, T.Duteweert@zwolle.nl |

**Financiële gevolgen**

| | |
|---|---|
| Betreft doel | 1.1.2 We vergroten de veerkracht van inwoners en buurten |
| Begroting wijzigen | Verloopt via beleidscyclus |

Bijlagen

1. Beleidsplan Diversiteit & Inclusie 2022-2026 Omarm het verschil
2. Advies participatieraad beleidsplan diversiteit en inclusie 2022-2026
3. Reactie advies participatieraad beleidsagenda diversiteit en inclusie 2022-2026
4. Bijlage Beleidsplan Diversiteit en Inclusie 2022 – 2026 Project Ontketend

**De raad wordt voorgesteld te besluiten om:**

1 het beleidsplan Diversiteit & Inclusie 2022-2026 Omarm het verschil vast te stellen.

2 kennis te nemen van het advies van de Participatieraad Zwolle en onze reactie daarop.

Datum 2 november 2022

## Toelichting op het voorstel

**Inleiding**
Diversiteit gaat over de verschillen tussen mensen terwijl inclusie gaat over hoe we met deze verschillen omgaan. We zien in Zwolle steeds meer verschillende mensen die ieder hun eigen kleur, oriëntatie en achtergrond aan de stad toevoegen. Het past in deze tijd om elkaars verschillen te accepteren en te respecteren. Zo kunnen we ons ook bewust worden van het denken in hokjes en dit tegengaan.

Wij stellen met deze beleidsagenda de volgende drie doelen:

- We behandelen iedereen gelijkwaardig
- Iedereen heeft zo zelfstandig mogelijk toegang tot de maatschappij
- We hebben aandacht voor en acceptatie van elkaars verschillen

Onze stad telt tal van verschillende mensen in allerlei kleuren en maten. De manier waarop zij met elkaar samenleven is wat Zwolle, Zwolle maakt. In Zwolle is er plek voor iedereen, ongeacht afkomst, seksuele voorkeur, gesteldheid of verschillen anderszins. Verschillen in mensen zorgen voor verschillende perspectieven, ervaringen en kleur, en als we op deze verschillen inspelen zal Zwolle voor alle inwoners een fijn plek zijn en blijven voor iedereen. We willen dat iedereen zichzelf kan zijn en dat wordt geaccepteerd. Dit betekent dat het nodig is dat we aandacht hebben voor elkaar en elkaars verschillen.

De gemeente Zwolle is al lange tijd bezig met diversiteit en inclusie. Zo zijn we sinds 2009 een regenbooggemeente en zaten we in 2021 bij de top 5 meeste toegankelijke gemeenten van Nederland. Dat het op dit thema goed gaat, blijkt uit cijfers van het CBS rondom brede welvaart, vertrouwen in de medemens en tevredenheid met het leven, waarin Zwolle consequent hoog scoort. Dat is iets om trots op te zijn. Helaas geeft ook 12% van de Zwollenaren boven de 18 aan, wel eens te maken krijgen met discriminatie (Gezondheidsmonitor GGD IJsselland, 2020). Dat gebeurt het vaakst vanwege religie, huiskleur en seksuele voorkeur.

Een inclusieve stad draagt bij aan de brede welvaart. Iedereen heeft er baat bij dat iedereen zo zelfstandig mogelijk toegang heeft tot de maatschappij. Om dat te kunnen realiseren is het identificeren en wegnemen van drempels noodzakelijk. Die drempels nemen vele verschillende vormen aan. Soms zijn ze heel letterlijk, bijvoorbeeld wanneer een locatie niet toegankelijk is voor rolstoelgebruikers. Soms zijn ze figuurlijk, bijvoorbeeld wanneer je je niet geaccepteerd voelt om wie je bent en je daardoor liever thuis blijft.

Dit beleidsplan borduurt voort op wat er de afgelopen jaren al is opgestart. Het is een integraal plan waarin de regenboogagenda 2019 – 2022 als één van de onderdelen een vervolg krijgt. En met dit plan wordt tevens invulling gegeven aan onze Lokale Inclusie Agenda (verplicht gesteld in het VN Verdrag inz Rechten van mensen met een handicap). Diversiteit en inclusie zijn zeer brede onderwerpen en het plan is daarom vrij globaal. We gaan de doelen daarom nog verder operationaliseren in een uitvoeringsagenda.

**Beoogd effect**
Een bijdrage leveren aan de inclusieve samenleving door het wegnemen van drempels die vrijheid,

veiligheid en een gelijkwaardige toegang voorkomen. Zodat Zwollenaren zich vrij en veilig voelen om te zijn wie ze zijn.

**Argumenten**

1.1. *met deze agenda zetten we een stap in de realisatie van de gewenste hervorming om te komen tot een sterke sociale basis*
Het bevorderen van de zelfredzaamheid in relatie tot toegang tot de maatschappij draagt bij aan een sterke sociale basis. De hervormingsagenda spreekt over de beweging “van apart naar gewoon”. Deze agenda sluit daar op aan. We kijken naar kansen en talenten. Die moeten tot uiting kunnen komen, ongeacht wie iemand is. Het streven naar een inclusieve samenleving past in de ambitie “inwoners hebben gelijke kansen op een redzaam leven”. Daar gaan we dus mee aan de slag.

Het beleidsplan heeft drie doelen. Het vergroten van de acceptatie van verschillen, het verbeteren van de zelfredzame toegang tot de maatschappij, en het gelijkwaardig behandelen van al onze inwoners. Deze drie doelen staan in relatie tot elkaar. Verschillen herkennen en begrijpen leidt tot meer kennis. Meer kennis leidt tot meer acceptatie. Meer acceptatie leidt tot meer vrijheid en gelijkwaardigheid.

De doelen uit het plan zijn globaal geformuleerd. In een -nog op te stellen- uitvoeringsplan worden de doelen geconcretiseerd en geoperationaliseerd. Hiermee zorgen we ervoor dat we kunnen sturen op resultaat. Eén van de acties zal zijn om een goed beeld te hebben van de situatie in Zwolle t.a.v. diversiteit en inclusie.

1.2. *met dit beleidsplan wordt er uitwerking gegeven aan de Lokale Inclusie Agenda*
In 2006 hebben de Verenigde Naties het ‘Verdrag inzake de rechten van mensen met een handicap’ aangenomen. Het belangrijkste doel van dit VN verdrag is om vast te leggen dat iedereen – met of zonder een beperking- zo zelfstandig mogelijk kan deelnemen aan de samenleving. In 2016 is het VN verdrag geratificeerd door de Tweede Kamer. Daarbij is ook bepaald dat alle gemeentes een Lokale Inclusie Agenda (LIA) moeten opstellen.

De gemeente Zwolle is al langere tijd bezig met het VN verdrag voor mensen met een handicap. Zo nemen we bijvoorbeeld ook deel aan het landelijke koplopersprogramma van de VNG. Dit programma zorgt er voor dat gemeentes makkelijker kunnen samenwerken en het biedt ondersteuning bij vraagstukken. Daarnaast nemen we als gemeente ook deel aan een regionale werkgroep over het VN verdrag. In Zwolle werken we vanuit het VN Verdrag al met een Plan van Aanpak en een jaarlijks Actieplan, waarin beschreven staat wat we doen om invulling te geven aan het VN verdrag. Hierin werken we nauw samen met Toegankelijk Zwolle.

Met bijgaand beleidsplan geven we uitwerking aan de richtlijnen vanuit de VNG voor een Lokale Inclusie Agenda.

1.3. *deze agenda is een voortzetting van het regenboogbeleid, antidiscriminatie en toegankelijkheid.*

Het doel van dit plan is om al deze thema's in een integraal plan te beschrijven. Als we een inclusieve stad willen zijn voor iedereen, dan is er meer nodig dan focus op specifieke doelgroepen en thema's. Het gaat om een fijne en prettige plek zijn voor iedereen om te wonen, werken en leven.

De subthema's uit het Regenboogbeleid 2019-2022 worden voortgezet in dit plan. Alle genoemde thema's zijn nog steeds relevant. Het behalen van deze doelen vraagt om een lange termijn aanpak en deze zullen ook na deze periode niet behaald zijn. We zullen voorlopig blijven streven naar een diverse en inclusieve samenleving waar iedereen zichzelf kan en mag zijn.

1.4. *de continue aandacht voor de diversiteit en inclusie blijkt uit het feit dat het plan al deels in uitvoering is.*
Omdat de agenda een voortzetting is van bestaand beleid wordt een aantal projecten, benoemd in de beleidsagenda, al uitgevoerd. Projecten uit de Regenboogagenda, zoals het regionaal project rond lhbti+ en religie blijven doorlopen. Ook start in november een tweetal activiteiten rondom Project Ontketend (zie bijlage 4). Dit zijn het Wereldcafé en het Forumtheater. Project Ontketend is een manier om de stadsgesprekken rond anti-discriminatie voort te zetten en een nieuwe impuls te geven. Deze activiteiten worden gedekt uit het budget antidiscriminatie. De internationale ontwikkelingen laten nog maar eens zien dat mensenrechten bevorderen geen vanzelfsprekendheid zijn. Shelter City geeft in Zwolle al sinds 2017 mensenrechtenverdedigers de mogelijkheid om 3 maanden bij te komen. We zullen blijven streven naar continue aandacht voor het omarmen van de verschillen tussen inwoners.

2. *de participatieraad ondersteunt de inhoud van het beleidsplan*
Wij zijn blij met de constructieve en nuttige feedback vanuit de Participatieraad en hebben het advies (bijlage 2) benut bij het vorm geven van het beleidsplan. In bijlage 3 vindt u onze reactie op het advies van de Participatieraad.

**Risico's**

- Diversiteit en inclusie is een breed begrip. Valkuil is dat we teveel willen oppakken en er onder scharen. Door de breedte van het begrip kan het zo zijn dat we niet iedereen bereiken die we willen bereiken.
- De breedte van het beleidsplan vraagt dus om een nadere operationalisatie van de doelen. Hiervoor wordt een uitvoeringsagenda opgesteld in overleg met partijen in de stad. Deze partijen hebben ook input geleverd voor het beleidsplan.

**Financiën**

| **Thema** | **2023** | **2024** | **2025** | **2026** |
|---|---|---|---|---|
| **Antidiscriminatie** | € 106.000 | € 106.000 | € 106.000 | € 106.000 |
| **Gendergelijkheid** | € 30.000 | € 30.000 | € 30.000 | € 30.000 |
| **Regenboogbeleid*** | € 20.000** | € 20.000** | € 20.000** | € 20.000** |
| **Regionaal project lhbti+ en Religie** | € 100.000 | | | |
| **Mensenrechten** *Onderverdeeld in:* | € 38.000 | € 38.000 | € 38.000 | € 38.000 |

Datum 2 november 2022

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *Shelter City*<br>*Bevordering Mensenrechten* | *€ 18.000*<br><br>*€ 20.000* | *€ 18.000*<br><br>*€ 20.000* | *€ 18.000*<br><br>*€ 20.000* | *€ 18.000*<br><br>*€ 20.000* |
| **Toegankelijkheid**<br>*Onderverdeeld in:*<br>*Toegankelijk Zwolle*<br>*Projectgeld* | € 100.000<br><br>*€ 85.000*<br>*€ 15.000* | € 100.000<br><br>*€ 85.000*<br>*€ 15.000* | € 100.000<br><br>*€ 85.000*<br>*€ 15.000* | € 100.000<br><br>*€ 85.000*<br>*€ 15.000* |
| **Dialoog over culturele verschillen** | € 50.000 | € 50.000 | € 50.000 | € 50.000 |
| **Totaal** | € 424.000 | € 324.000 | € 324.000 | € 324.000 |

* Een aantal activiteiten die onder Diversiteit en Inclusie vallen worden ook gesubsidieerd vanuit andere regelingen binnen de gemeente. Zo werd Zwolle Pride 2022 ook deels gesubsidieerd vanuit Evenementenbeleid voor €13.500
** Ervan uitgaande dat het Rijk de middelen voor de Regenbooggemeenten doorzet.

Er is een aanvraag gedaan bij de begroting 2023 voor extra middelen voor uitvoering van dit beleid. Dit betreft de thema's "Dialoog over culturele verschillen", "Gendergelijkheid" en "Toegankelijkheid" en €20.00 extra voor bevordering mensenrechten bij thema "Mensenrechten", Deze extra middelen zijn al verwerkt in bovenstaande tabel. De weging hiervan vindt plaats bij de begrotingscyclus. Dat betekent dat de inhoud van de tabel nog kan veranderen.

**Communicatie**

- De betrokken partners worden geïnformeerd over de definitieve versie.
- We versturen een persbericht.

**Vervolg**

Er volgt een uitvoeringsplan met concrete activiteiten om de ambities in dit stuk te kunnen bereiken. Dit uitvoeringsplan is naar verwachting klaar in het eerste kwartaal van 2023. U kunt dan ook kennisnemen van dit plan.

**Openbaarheid**

Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer